

De Taallijn.

Interactief taalonderwijs in groep 1 en 2

de
Taallijn

Er was eens ...

Bijlagen activiteencyclus

Dorien Stolwijk
Annie van der Beek
José Hillen
Willy van Elsäcker

Nijmegen, januari 2007

EXPERTISECENTRUM
NEDERLANDS

Bijlage 1 – Informatiebrief aan ouders over thema

Beste ouder(s) of verzorger(s),

Ons nieuwe thema heet:

Er was eens ...

Wat gaan we allemaal doen?

1. Wij maken kennis met verschillende sprookjes. Er komt een **poppentheater** bij ons op bezoek met een eigen sprookje.
2. Wij **lezen voor uit het boek** *Kleine Draak*. Dit boek is geschreven door Lieve Baeten (2005).
3. Wij leren veel **nieuwe woorden** over het thema.
4. We maken in de klas een sprookjeshoek, een kastelenhoek en een sprookjesmuur. Hierin kunnen we sprookjes naspelen en vertellen aan elkaar.
5. Wij maken op school een **gezinsportfolio, een heen-en-weer boekje**. Daar plakken wij werkjes in die passen bij het thema. Dit boekje mag mee naar huis. Thuis kunt u er ook **foto's en tekeningen inplakken**. U kunt er ook wat **bij schrijven**. Daarna bekijken we het boek op school. Het boekje gaat heen-en-weer tussen school en thuis.
6. De kinderen mogen spullen meenemen naar school die met het thema Sprookjes te maken hebben. Het is fijn als u thuis iets heeft om mee te geven naar school, bijvoorbeeld:
 - **Foto's** van uw kind verkleed als een sprookjesfiguur
 - Informatieve boeken of *prentenboeken* over sprookjes
 - Materialen die bij sprookjes horen, zoals verkleedkleden, mooie schoenen of een toverstaf
7. We leren verschillende liedjes en versjes. U kunt de liedjes en versjes ook thuis samen met uw kind zingen of opzeggen.

U bent van harte welkom om vóór of na schooltijd in de klas te komen kijken. Dan kunt u zien hoe we bezig zijn met het thema **Er was eens ...**

Met vriendelijke groet,

de leerkrachten van groep 1 en 2

Sprookjesboeken

- Adams, G., Eikelenboom, K. & Gardner, S. (1999). *Sprookjes voor kleine feeën*. Vijf feetjes moeten duizend pareltjes naaien op een jurk voor de koningin. Ondertussen vertellen zij elkaar een verhaaltje. Voorleesbundel met veel gekleurde illustraties.
- Andersen, H. C., Grimm, J. & Grimm, W. (2000). *De mooiste sprookjes van Grimm en Andersen*.
- Andersen, H. C., Hees, van, A. & Zwerger, L. (1996). *Sprookjes van Andersen*.
- Andersen, H. C., Leugesen, M. & Schrever, R. (2005). *De mooiste sprookjes*.
- Beskow, E. & Zwanenburg-van Spall, C. P. (1995). *Sprookjes van Elsa Beskow*. Zes sprookjes waarin gewone mensen en dieren in aanraking komen met ongewone dingen.
- Bijl, M. & Pieck, A. (2001). *Sprookjes van de Efteling*.
- Bosmans, A. & Disney, W. (2004). *Disney's wondere sprookjes*.
- Bruna, D. (1998). *4 Sprookjes*.
- Busser, M., Schröder, & Stam, D. (2003). *De mooiste sprookjesreeks; deel 2*. Bewerking van het sprookje Roodkapje.
- Bussolati, E., Piumini, R. & Kup, E. de (2003). *Sprookjes voor oog en mond*. In de vorm van een ballade en met veel gekleurde tekeningen worden de sprookjes Roodkapje, Hans en Grietje en de Gelaarsde kat verteld.
- Cramer, R. (2001). *Acht sprookjes van Moeder de Gans*.
- Doherty, B., Kaiser, B. & Ray, J. (2000). *Sprookjes en andere Volksverhalen*. Twaalf bekende sprookjes uit verschillende landen, voorzien van sfeervolle illustraties in kleur.
- Donkelaar, M. van & Klaasen, S. (1996). *Spiegeltje, spiegeltje aan de wand...* Bundel sprookjes om voor te lezen aan jonge kinderen, voorzien van kleurige illustraties.
- Gantschev, I. & Visser, T. (2001). *Drie kleine konijntjes: een sprookje uit de Balkan*. Drie kleine konijntjes trekken de wereld in, maar de vos ligt op de loer. Prentenboek met een bewerking van een Oost-Europees sprookje.
- Gool, P. van & Oudheusden, P. van (2001). *Een bundel met de 8 allermooiste sprookjes*.
- Hameeteman, R. (1991). *Gouden sprookjes*.
- Heijmans, M. & Raaymakers, H. (2004). *Sprookjes & handvaardigheid*. Aan de hand van sprookjes die in het kort worden verteld, worden verschillende knutselideeën uitgelegd.
- Hollander, V. den & Schothorst, D. (2003). *Sprookjes voor kleuters*.
- Pearson, M., Braam, S. & Moss, J. (1997). *Sprookjes van overal*. Veertien sprookjes uit verschillende landen, die elk land van herkomst weerspiegelen.
- Schmidt, A. M. G. & Bruna, D. (1997). *Misschien wel echt gebeurd*. 43 sprookjes en verhalen met kleurige tekeningen van bekende illustratoren.
- Vos, P. (1994). *Dirk de dwerg en zeven andere sprookjes*.
- Vriens, J. & Hopman, P. (1996). *Grootmoeder wat heb je grote oren...* Bundel met 16 bekende sprookjes van Perrault, Grimm en Andersen.
- Winsemius, C. & Halfmouw, S. (2006). *Knibbel, knabbel, knuistje: sprookjes voor kleuters*. Bewerking van zeven sprookjes van Grimm en Andersen, die met veel humor worden verteld. Met gekleurde illustraties.

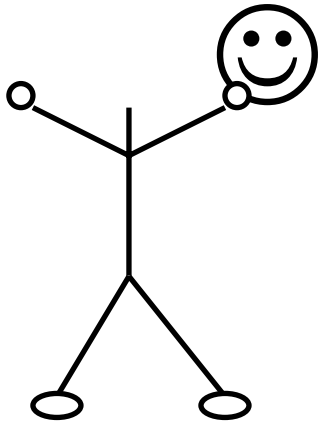
Gesproken en muzikale sprookjes

- Andersen, H., C. (2005). *De kleine zeemeermin en andere sprookjes*.
Bewerking van vier bekende sprookjes in hoorspelvorm.
- Andersen, H., C. (2005). *Duimelijntje en andere sprookjes*.
Bewerking van twee bekende sprookjes, Duimelijntje en De vliegende koffer, in hoorspelvorm.
- Andersen, H., C. (2005). *Het lelijke jonge eendje en andere sprookjes*.
Bewerking van vier bekende sprookjes in hoorspelvorm.
- Andersen, H., C. & Lutz, P. (2004). *De beste sprookjes van Andersen*.
Bewerking van acht bekende sprookjes gebaseerd op de sprookjes van Andersen.
- CNR muziek (2002). *Zeven sprookjes voor elke dag een: Beregoed*.
Vertelde sprookjes vanaf vier jaar op cd-rom.
- Grimm, J., Grimm, W. & Lutz, P. (2004). *De beste sprookjes van Grimm*.
Bewerking van acht bekende sprookjes gebaseerd op de sprookjes van de gebroeders Grimm.

Prentenboeken

- Andersen, H, C. & Ris, I. (2000). *Het lelijke jonge eendje: een sprookje van Andersen*.
- Baxter, N., Chaffey, S., Maanders, A. & Vitataal, O. (2005). *Assepoester: een schitterend sprookje*.
- Baxter, N., Chaffey, S., Maanders, A. & Vitataal, O. (2005). *Roodkapje: een schitterend sprookje*.
- Baxter, N., Chaffey, S., Maanders, A. & Vitataal, O. (2005). *Sneeuwitje: een schitterend sprookje*.
- Beskow, E. & Zwanenburg-van Spall, C. P. (1995). *Sprookjes van Elsa Beskow*.
Zes sprookjes waarin gewone mensen en dieren in aanraking komen met ongewone dingen.
- Borland, P., Child, L., Andersen, H. & C. Kromhout, R. (2005). *De prinses op de erwt*.
- Busquets, C. (2005). *De drie biggetjes*.
- Chudzinski, D. & Voskamp, N. (2002). *Roodkapje: Sprookjes van Grimm*.
- Craft, K., Bos, T., Craft, M., Grimm, J. & Grimm, W. (2002). *Doornroosje: een sprookje van Grimm*.
- Cramer, R., Gestel, J. van, Grimm, J., Grimm, W. & Philipse, M, C. (1998). *Hans en Grietje: Sprookjesboeket*.
- Crismer, L. (2005). *Klein Duimpje*.
- Gliori, D. & Delden, E. van, (2003). *Spijkerpoep en andere voorleesverhalen: verdraaid leuke sprookjes!*
Negen verhalen, waarvan drie op rijm, waarin oude sprookjesfiguren nieuwe avonturen beleven. Prentenboek met vrolijk gekleurde tekeningen.
- Grimm, J., Grimm, W., Duntze, D. & Ris, I. (2005). *Raponsje: een sprookje van de gebroeders Grimm*.
Raponsje wordt door een toverkol gevangen gehouden in een toren. Alleen de toverkol kan haar bezoeken door langs haar lange vlechten naar boven te klimmen.
- Grimm, J., Grimm, W., Muller, M. (2001). *Doornroosje: een sprookje van de gebroeders Grimm*.
- Perrault, C., Baumann, K., Lunelli, G. & Ris, I. (1999). *De gelaarsde kat: een sprookje van Charles Perrault*.
- Schmidt, A. M. G., Grimm, J., Grimm, W. & Orton Jones, E. (2003). *Roodkapje: een reuzen gouden boekje*.
- Stewig, J., Grimm, J., Grimm, W., Ris, I. & Westerman, J. (2001). *Vrouw Holle: een sprookje van Grimm*.

Bijlage 3 – Wie-, Waar-, Wat- pictogrammen

Wie?

(Over wie gaat het verhaal?)

Waar?

(Waar speelt het verhaal zich af?)

Wat?

(Wat gebeurt er?)

b

Begin?

Hoe begint het verhaal?

a

Afloop?

Hoe loopt het verhaal af?

Bijlage 4 – Op de volgende bladzijde: het gezinsportfolio

Het boek van

.....

Beste ouders of verzorgers,

Dit is het gezinsportfolio van uw kind. Het is een boek dat heen-en-weer gaat tussen school en thuis. Hierin bewaart uw kind tekeningen en werkjes die het zelf heeft gemaakt. Een gezinsportfolio is erg leuk voor de kinderen en ook handig voor de ouders, want:

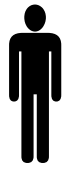
1. U kunt zien wat uw kind op school geleerd heeft.
2. De kinderen zijn trots op hun werk. De meeste kinderen willen het graag thuis laten zien. Het is belangrijk dat u met uw kind praat over dit gezinsportfolio. Dingen die u kunt bespreken zijn:
 - *Wat zit er allemaal in jouw boek? Laat eens zien!*
 - *Dat heb je knap gedaan! Hoe heb je dat gemaakt?*
 - *Vertel er eens wat over!*
 - *Wat zullen wij er thuis inplakken?*
3. U kunt dingen in het gezinsportfolio plakken, en er ook iets bij schrijven als u wilt. Dingen die u bijvoorbeeld in kunt plakken zijn:
 - Een foto of een tekening van uw kind over een sprookje
 - Een folder of toegangskaartje voor een voorstelling over een sprookje
 - Liedjes of versjes die u met uw kind hebt opgezegd of gezongen
 - Leuke of bijzondere uitspraken die uw kind heeft gedaan over het thema
4. De kinderen krijgen het gezinsportfolio op vrijdag mee naar huis. Dan kunt u het boek in het weekend samen met uw kind bekijken en erover praten. In het boek ziet u een paar bladzijdes die speciaal voor thuis zijn. Op die bladzijdes kunt u iets schrijven of inplakken. Op maandag geeft u het boek weer mee naar school. Het boek wordt twee keer meegegeven, dus u kunt twee keer iets inplakken.

U zult zien dat het erg leuk is, en ook leerzaam, om samen met uw kind over het boek te praten.

Wij wensen u veel plezier met het gezinsportfolio!

De leerkrachten van groep 1 en 2

Hier laat ik zien hoe het poppentheater verliep en wat ik er van vond

Over wie gaat het poppenverhaal?

Wat gebeurt er in het poppenverhaal?

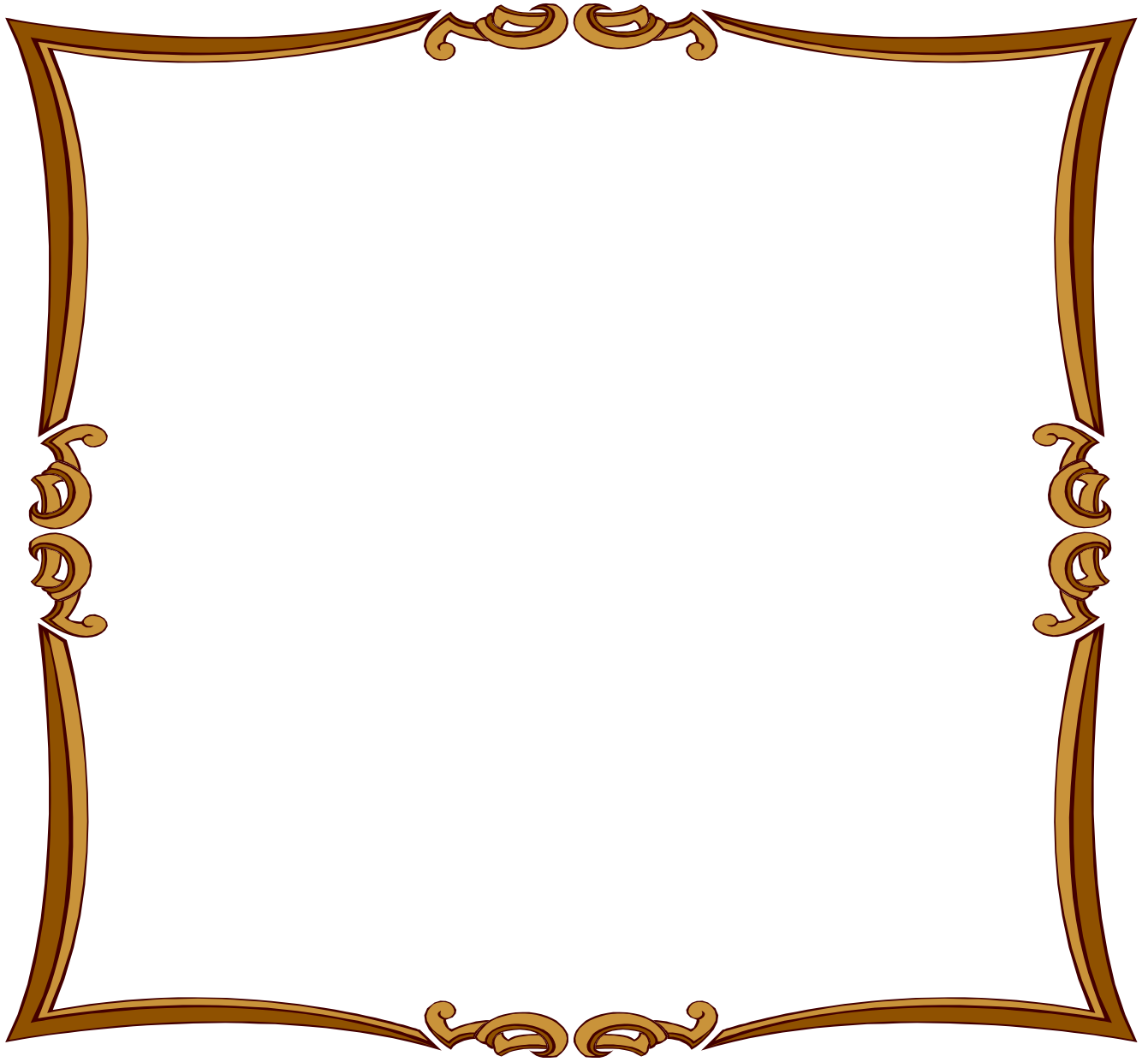
Waar speelt het poppenverhaal zich af?

Wat vond ik ervan?

Hier maak ik een tekening van het poppentheater

Dit wil ik er graag over vertellen:

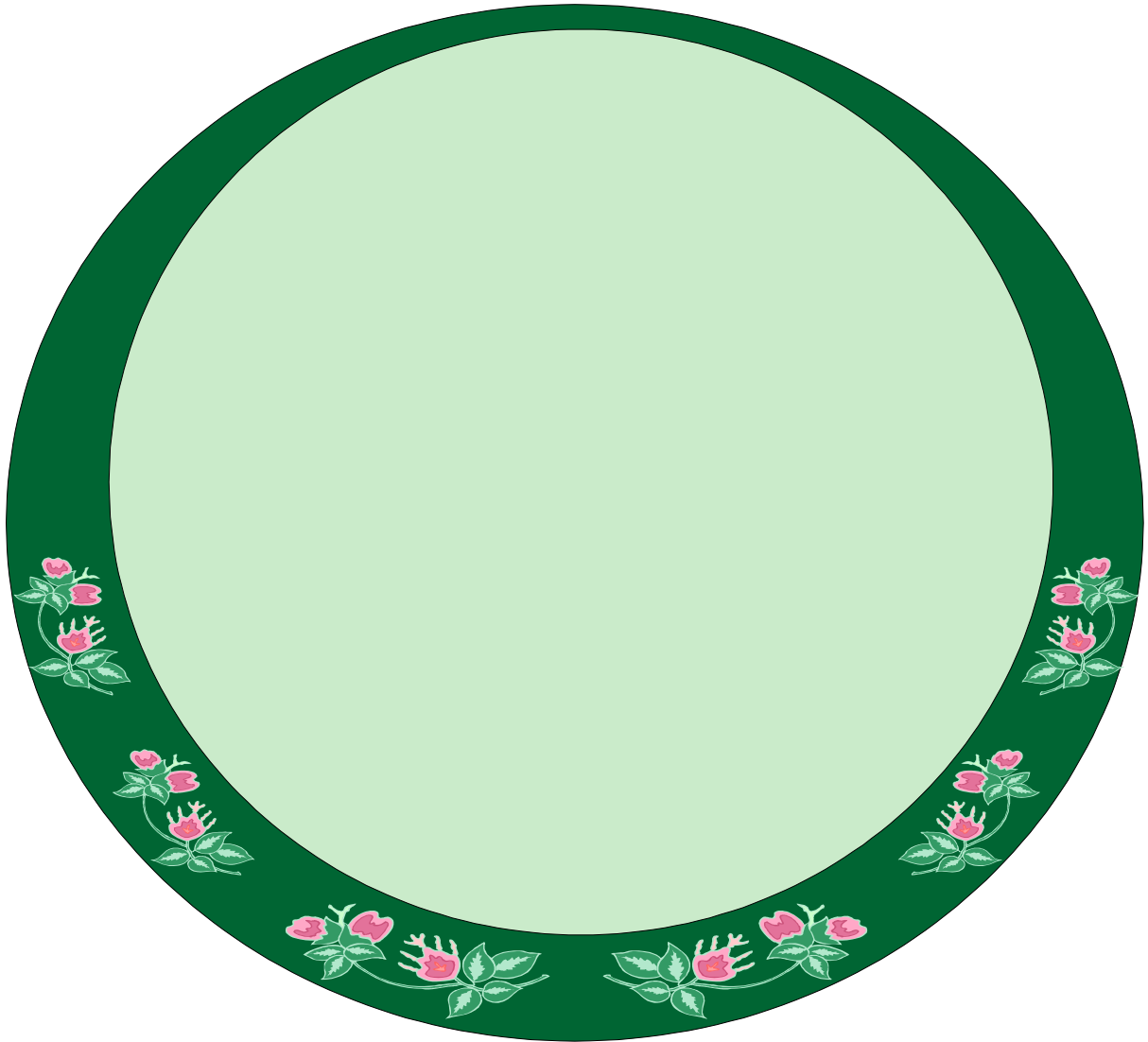

**Hier vertel ik mijn eigen sprookje.
Ik maak er kleine tekeningetjes van en stempel de woorden erbij.**

Dit wil ik erover tekenen	Dit wil ik erbij vertellen
	Er was eens ...
	Ze leefden nog lang en gelukkig

Hier teken ik hoe ik er uit wil zien als ik in een sprookje meespeel

Ik heet _____ in het sprookje

Hier vertel ik wat er gebeurt in mijn sprookje:
